

di semen za drugo leto, kajti zgoditi bi se moglo, da bi lakota trajala še drugo leto, ako ne bo zemlja pravočasno obdelana in posejana.

Dopisi.

Dobrova. Poročajo nam: V našo faro je prišel pred dobrim pol letom mlad, prav fletkan kaplan Anton Oman. Namesto pa, da bi se vživel v oni poklic, katerega se je izučil, je pričel delovanje v politiki in pri dekletih. Njegova slava je dosegla višek pri aferi dobrovskih 2 učiteljic. O tem se je v javnosti že obravnavalo. Ker ljubi gospod kaplan tudi vino in žganje, mu je Suhadolčeva gostilna na Dobrovi prirastla k srcu. No, pa saj je jako prijetno sedeti v Suhadolčevi vrtni lopí, kjer vis a vis stanujete oboževani gospodični učiteljici. Dobrovskim faranom, ki poznajo Kristusove nauke v vse drugačni luči, to počenje kaplana Omana ni bilo po volji, vsled česar je dobil od škofijskega ordinarijata v znak »priznanja in zaslug« dekret, da mora 1. septembra t. l. zapustiti Dobrovo. Omanu pa to ni bilo všeč in zatekel se je k svojemu gostitelju Suhadolcu, katerega je še njegova mama omehčala in tako je v družbi krojača Dolničarja vzel v sredo 17. avgusta v roke popotni les ter se napotil k gospodu škofu, kjer sta milo prosila, da se kaplan Oman ne premesti. Radovedni smo, kaj jima je škof obljubil, mnenja pa smo, da nikakor ne gre, da bi se Omanov zgled na Dobrovi še nadalje trpel.

Beričovo. Na dopis v »Domovini« št. 33 iz Beričevega izjavlja načelnništvo prostov. gasilnega društva Dol-Beričovo, da ni s tem dopisom v zvezi in da je bil dopisnik netočno poučen glede požara v Beričevem, ker g. župan iz Dola ni izzival.

Škofja Loka. »Heiratsvermittlungsbureau« ali »Katoliško izobraževalno društvo« s svojim orlovskim odsekom je prevzelo nalogo, da izposluje dovoljenje za ženitev vsem onim orlom in orlicam, katere je ljubezen v mladostnosti prehitela. Z velikanskimi ceremonijami združene poroke mladotnega Orla ali pa Orlice, ki ju je prezgodnji amor presenetil v prevroči ljubezni, sicer blagodejno vplivajo na ženina, da mu za nekaj

časa izginejo iz glave razni dvomi o ženski zvestobi, vendar pa je ta blaženi presledek včasih jako kratek. Verni ženin se pozneje kot zakonski mož mahoma prelevi v nevernega Tomaža, in ko mu rojenice čez noč polože v zibelko najdenega Mojzesa, se jezno obrne v stran: »Saj ni moj!« Pomiri se šele, ko mu kak kaplan pojasni vso zadevo, da je po vseh pravilih in zakonih dolžan priznati otroka za svojega, četudi čas povsem »ne štima«. LAVORJEV venec pa je spletel »katoliškemu« Orlu v Škofji Loki 11 in pol let star Albin iz Pušala. Ta fant se je moral zagovarjati pred sodiščem zaradi hudodelstva oskrumbe svoje štiriletné sestre in je bil zaradi tega tudi obsojen. Po lastni izjavi je bil član orlovskega naraščaja in se je vračal iz telovadnice večkrat šele ob 11. uri in celo pozneje ponoči domu. Hic Rhodus, hic salta! prelat Kalan! V take in enake slučaje mora biti popolnoma oživiljen »Domoljubov« dopisnik, ki predbaciva našim Sokolom razne neresnične stvari, kakršne pa je bržkone v resnici sam doživel, kakor vse kaže, v katoliškem domu. Kljub svojemu trdnemu »katoliškemu« prepričanju dopisnik vendarle laže, ker ve, da bi mu resnico takoj črtal neresnicoljubni »Lažiljubov« urednik. Da, laž je postala vam klerikalcem princip, ker so se druga sredstva, s katerimi ste do sedaj slepili ljudstvo, skrhalo. Bodite pa prepričani, da vas sčasoma privadimo tudi resnicoljubnosti s poštenjšimi sredstvi, nego se jih poslužujete sedaj vi.

Št. Janž na Dolenjskem. Pišejo nam: Pri nas imamo župnika, ki je znan že po vsem Dolenjskem, toda ne kot zaslužen mož, temveč kot razdiralec miru in vere, kajti on ima za grešnika vsakogar, ki ni klerikalec. On si celo domišljuje, da je nad Bogom, saj pravi: »Vi lahko vržete Kristusa iz cerkve, mene pa ne boste premaknili«. Mi pa vprašamo g. župnika, kedo je cerkev pozidal. On, ali naši predniki kmetje? Kdo popravlja sedaj cerkev in plačuje zavarovalnino? Ali ne mi kmetje? Kdo je kupil sedaj zvonove, kot jih nimajo sosedne občine? Ali mar ne tudi samostojni kmetje, ki jih imate za brezverce? Ali bi mogli za take zvonove spraviti skupaj samo pri vaših kimovcih? In kaj ste vi naredili? Nič niste

protestirali, ko so pobrali zvonove in silili na podpis vojnih posojil, da je ubogo ljudstvo še več trpelo. Naši klerikalci bi prodali magar vse svetnike in še križ, samo da bi prišli še pod klerikalno-nemško-habsburško vlado. V nedeljo 7. t. m. je imel naš župnik pridigo, v kateri nam je povedal med drugim, da sedaj ne bo smel pridigovati o evangeliju in o 10 božjih zapovedih, ker se bo to smatralo za politiko, ki pa je v cerkvi zaradi kancelarparaafa prepovedana. Mar mislite, da samostojni kmetje, ki sicer niso trgali po šolskih klopih hlač, ne znajo ločiti 10 božjih zapovedi od politike? Cerkveno oblast prosimo, da nas reši tega razdiralca miru in sloge ter nam da takega župnika, ki jih imajo sosedne fare, če ne, bomo prisiljeni, nastopiti drugo pot. — Več občanov.

Šmartno pri Litiji. Klerikalci so se pridno »ženili« okoli komunistov. V »Domoljubu« št. 17 so odkrili veliko ljubezen in spoštovanje do komunistov, katere imenujejo preveč pametne, da bi kandidirali na listi za pravično občinsko gospodarstvo. Čisto naravno je, da se tudi sedaj klerikalci tako toplo zavzemajo za morilce Draškovića in atentatorje na regenta, saj so po »Domoljubu« pametni samo klerikalci in komunisti.

Žužemberk. Že dolgo ni svet o nas čul nobene vesti. Zato pa je bila črna protidržavna svojat toliko bolj glasna. Volitve so pokazale moč naprednega življa v toliki meri, da smo razmeroma lahko zadovoljni. V žužembski občini smo dosegli tretjino odbornikov, v ostalih občinah razen Ambrusa in Ajdovca pa po polovico vseh mandatov. In vendar prej v vseh teh občinah nismo imeli niti pet naprednih ljudi. Ko bi ne bila moralna propalost kot posledica farovške vzgoje in dolgoletnega Šustersičevega režima med našim prebivalstvom tako velika in ko bi bilo kaj več požrtvovalnih narodnih in prosvetnih ter političnih delavcev ter manj sebičnosti in večnega dobička željnih, bi bila stvar lahko še vse drugačna. Tako pa je trohica za državo čutečih oseb zmogla naravnost ogromno delo. Vedno se bomo s studom spominjali dogodkov tik pred skrutinijem. Gnidovičevi Katoliki so drveli po trgu in divje kričali o svojih zmagi. Naši se niso upali na ce-

sto. Zlasti sta se odlikovala izvestna dva mladeniča, bivša Šustersičeva protežiranca tekom vojne in pa sedanjí podžupan Karol Lavrič. Stvar se je končala pred sodiščem, kjer je te korupneže zadela primerna kazen. V kratkem bodo govorile tudi smreke, kjer pa ne bodo mogli pomagati niti Ptašek niti Mlakar, niti Šircelj, Auerspergu hlapčujoča trojica. Naši klerikalci so zgubili svoja dva generala. Vehovec je prišel ob pasivno volilno pravico vsled »urejenih« računov..., Gnidovec pa aktivno in pasivno vsled zagrešenih kaznivih dejanj... Oba ta silna prvaka sta bila sramotno črtana iz liste. Dekan Gnidovec nadalje dosledno prikazuje svoje protidržavno razpoloženje. K kraljevskim, oziroma državnim cerkvenim slovesnostim ne vabi šolske mladine, da se seveda ne pohujša. Tudi nima nobene zastave za take prilike kakor jih je prej vedno imel in izobešal. Niti za kraljevo smrt se ta dični državlján ni zmešnil. Briga ga Jugoslavija! Najbolj ga zadnji čas peče naš Sokol, ker napreduje in žilavo deluje. Med tem, ko se Orel svobodno lahko giblje, se delajo Sokolu težave. Zlasti se v tem odlikuje Domski župan Primc. Seveda bi bilo slabo, če bi si Sokoli sami ne znali pomagati, kaj ne da, gospod Primc? Naš Sokol je nastopil prvič na svojem društvenem izletu na Dvoru, potem v Toplicah in Karlovcu, povsod vzorno in je zlasti iz Karlovca odnesel v Murnikovih prostih vajah prvo priznanje. Čim bolj ga boste napadali, tem bolj bo rastel, zapomnite si to! Naši fantje se zavedajo, da so najodličnejši Jugoslovani in naši prvi državni člani Sokola, ki šteje s ponosom med svoje vrste celo samega našega kralja-junaka Aleksandra. Zadnji čas je črna garda uvedla pravi teror, kakor fašisti proti Jugoslovanom v Julijski Benečiji, tako pri nas proti našim prvoborcem. Te dni so napadli stanovanje našega sokolskega staroste notarja Carlja in mu razbili okna.

Št. Jernej. Naj izve slovenska javnost, kako iskreni Jugoslovani so naši klerikalci. Ko je potoval kr. namestnik gosp. Hribar skozi Št. Jernej, je bil klerikalni občinski urad proti temu, da se mu priredi sprejem. Seveda, gosp. Hribar ni avstrijska ekscelenca in ne klerikalec, ne

Listek.

A. ROJ:

Dež.

Neznosna vročina je žgala teden za tednom izsušeno zemljo, rjave travnike, vela polja, žalostno drevje.

V hladni jedilni sobi je župnik Cvenk ravnokar odkosil. Ostanke obilega kosila je odnesla njegova gospodinja in župnik se je nato vdal vonju fine cigare.

Nekdo je rahlo potrkal.

»Naprej!«

Vstopila je Beránova Jera, poljubila gospodu roko in rekla: »Hvaljen Jezus!«

»Na veke!« je odgovoril župnik in vprašal, kaj bi rada.

»O gospod! Taka suša je, da nam bo vse vzela; travniki so kar rjavi, otave ne bo, kornuza se suši, ajda ne zeleni in tudi krompirja ne bo, če ne dobimo skoro dežja«, je gostolela ženska in nadaljevala: »Zato sem mislila in tudi drugi pravijo, da bi šla nabirat za sv. mašo na Bukovi gori!«

»Oj ti dobra Jera!« je dejal gospod, »ti si bila vedno prava katoličanka, zato ti daje Bog dobre misli! Le pojdi, reci pa tudi Mlinarjevi Neži in cerkovnikom, naj

gredó nabirat za procesijo in sv. mašo, in kadar naberete, prinesite, da gremo na Bukovo goro!«

Čez dva dni je prinesla Jera dvainšestdeset kron.

Župnik je pomilovalno gledal denar in dejal: »Za 62 kron bo malo dežja!«

Toda popoldan so prinesli še drugi nabiralci sadove svojega nabiranja po vseh hišah in bajtah obširne fare, tako da je bilo vsega skupaj ravno petsto kron.

Ker je župnik že zjutraj opazoval vremenik, da silno pada, je naročil nabiralcem, naj razglasijo, da že drugo jutro ob petih odrine od domače cerkve pod njegovim vodstvom procesija na Bukovo goro, ki je bila nekako deset kilometrov oddaljena.

In res je bila drugo jutro, ko je gospod s precejšnjo težavo vstal takšno zgodaj, že zbrana množica ljudi, največ žensk, pred cerkvijo in šla za svojim pastirjem. Da so bili zbrani najduhovitejši obrazi na tem potovanju, ni gotovo. Mnogo je bilo oboroženih z velikanskimi dežniki pod pazduho, dasi je bil jasen dan ko ribje okó.

Med potjo in na Bukovi gori, kjer je maševal gospod Cvenk, odet v zlato haljo, so molili drugi kmetje z vso silo in prosili z nebes mokrega blagoslova. Po sv.

opravilu je župnik nekje rekviriral star koleselj s še starejšim kljusetom, ki ga je peljalo, po drugi, nekoliko dalji, a udobnejši poti domov. Romarji pa so šli po prejšnji poti nazaj. Seveda so se vsi prej nekoliko okrepili v gostilni, nekaj je bilo celo precej pijanih in so se z veliko težavo pomikali v silni popoldanski vročini po samotnih gorskih potih proti domu.

Beranova Jera je vodila Marijine device in Orle, ki so bili jedro procesije, domov. Zabava med temi je bila prijetna in živahna in ne samo pobožna. In glejte, ko so se o mraku bližali domači vasi, so se jeli na obzorju dvigati silni oblaki, prihajali polagoma bližje, preletavali so jih blede bliski in v daljavi se je zdaj in zdaj slišalo rahlo grmenje.

Jera je bila vsa navdušena za gospoda župnika: »Saj sem vam pravila, kaj so naš prečastiti gospod! Kar prositi jih je treba in gotovo nam pomagajo. In kaj mislite, toča še nikoli ni šla, kar so v naši fari. To bi naj pomislili tisti, ki jim nasprotujejo in jih zasmejujejo, kakor tale —« govorila je zdaj nekoliko bolj tiho in pokazala mladega, visokoraslega kmeta Vesela, ki je nesel poln koš jásenovega listja iz bližnjega gaja proti domu, ki je stal ob poti. »Ko sem

nabirala za sv. mašo, kaj mislite, mi je dejal: jaz ne dam nič, če da Bog dež, bo šel tudi po mojih njivah!«

Zdaj so prišli do Veselove hiše. gospodar jih je smeje čakal in vprašal, če jim je kaj vroče od daljnjega pota.

»Vroče, vroče!« je rekla Jera, »zakaj pa ti nisi šel z nami?«

»Jaz sem ves dan nabiral jásenovo listje za živino, ko ni trave«, je odgovoril.

»Zdaj bo pa le dež, smo ga le izprosili!« je še dostavila ženska.

»Menda res! Bog ga daj!« je smehljal klical Vesel romarjem v slovo in odšel v hišo. Tam je pravil pastir, da je Beranova koza ves dan od lakote meketala v hlevu, ko Jere ni bilo doma. —

In dežja ni bilo. Do polnoči je v daljavi nekaj grmelo, potem je zapihal veter in zjutraj je bilo nebo jasno kakor prej.

Beranova Jera je letala od hiše do hiše ter pravila vsa obupana: »Saj sem rekla, da je premalo denarja za Bukovo goro, ko pa brezbožniki tako malo in neradi dajejo, potem imamo pa vsi škodo. O ti moj Bog!«

Vesel pa je menil, da ga morda zato ni bilo, ker so ženske vzele zjutraj dežnike seboj in so hotele dež izsiliti. Bog se ne da siliti!

zastopa avstrijskega Korleka, ampak kralja svobodne Jugoslavije. To je dovoljen razlog, da klerikalci ne potreba pozdraviti. Krajevna organizacija SKS pa se je zavedala svoje častne dolžnosti in je sama priredila prvoroborcu narodne svobode prisrčen sprejem. Zadnji trenutek so i klerikalci, da pokrijejo svoje protinarodne težnje, prišli kot politični psi in se pridružili čakajočemu občinstvu. — Ko je prišlo prvo uradno obvestilo, da je preminul naš blagi kralj, je pošta šola in nekaj privatnikov izobesilo žalne zastave. Občinski urad je ni. Ko je ljudstvo to zahtevalo, so rekli, da so vse zastave pokradene, denarja za nove pa nimajo. Kje ste gospodje dobili žalne zastave takrat, ko sta umrla Reselj in Novak, da so visele raz dvorane celi teden. Seveda, ona dva sta bila Orla, a to je samo jugoslovanski kralj. Naj govori dejstva! Ko so vprašali gosp. župnika, zakaj ne da zvoniti umrlemu kralju, je rekel, da ni dobil nikakega specialnega obvestila, če pa kaka gospodična poštarica izobesi zastavo, ni zanj merodajno. Kaj ne, gospodje, če umre kak Orel, zanj plača občina, če pa umre jugoslovanski kralj — njemu sploh ni treba zvoniti. Taki so naši klerikalci, ki naj odrešijo slovenski narod. Ti ljudje, ki so svoje hrbte nudili vsakemu avstrijskemu ekselenci in generalu, da je jezdil na njih, ti, ki so Avstriji denuncirali in izdajali rodne brate, ti rujejo in delajo na vse kriplje proti naši svobodni domovini. Vsi zavedni Jugoslavlani pozivljamo vladu, da naj stori potrebne korake in onemogoči tem brezdomovincem njih protinarodno rovarstvo.

Šoštanj. Dne 22. avgusta zvečer so priredila vsa narodna društva v Šoštanju skupni žalni sestanek v počast preminulega narodnega kralja Petra I., kojega velike zasluge za narod in svobodo so se povdarjale in slavile. V predavanju, ki ga je imel sodni svetnik g. J. Šerbec, se je slavljene imenoval ne kot kralj, ki se slavi na komando, temveč kot tak, ki se bi tudi sicer moral visoko častiti in ljubiti kot narodni junak, če sploh ne bi bil kralj. On spada med junake naših narodnih pesmi in naših narodnih pravljic... Umikal se je s svojo zvesto vojsko poln svete vere v pravico čez albanske gore — potem pa zopet prihaja kot od onstran groba z junaško četo, požene z dežele pohlepne sovraže ter zopet pribori narodu svobodo... S trikratnimi slava-klici kralju se je zaključil večer.

Politični pregled.

Vsa naša država stoji še vedno pod vtisom

kraljeve smrti,

ki je povzročila veličastno manifestacijo narodne in državne misli, posebno pri kraljevem pogrebu, ki se je vršil v pondeljek. V Beogradu so se zbrale ogromne množice ljudstva iz cele države, da izkažejo zadnjo čast pravemu narodnemu in ljudskemu vladarju, ki je iz ljudstva izšel, zanj živel in tudi veliko prestal. Tudi Slovenija je bila pri pogrebu častno zastopana, navzlic veliki oddaljenosti Beograda. Novi kralj Aleksander ni mogel priti k pogrebu, ker se nahaja bolan v Parizu, ampak nevarnosti ni nobene in najbrže se že v kratkem povrne v Beograd.

Kakor je znano, smo mi držali v naših rokah del Madžarske, t. zv. Baranjo, ki ima pripasti po mirovni pogodbi Madžarski. Ker je mirovna pogodba sedaj stopila v veljavo, so

naše čete zapustile Baranjo,

z njimi je pa odšlo tudi več tisoč tamnošnih prebivalcev, ki nočejo priti

pod madžarsko nazadnjaško upravo, temveč so rajše zapustili rodno zemljo in se naselili v Jugoslaviji. Iz tega se vidi, da je v naši državi boljše kot v katerikoli sosednji državi, samo pri nas se dobi še vedno dosti hujšakačev, ki nikdar niso zadovoljni. Najboljše bi bilo poslati vse te hujšakače malo v Avstrijo ali na Madžarsko, pa bi se kmalu vrnili domov in hvalili boga, da so Jugoslavlani.

Istočasno kot mi Baranjo, bi tudi Madžarska morala zapustiti t. zv. «Burgland» in ga izročiti Avstriji, pa

Madžarska se upira,

kar ji pa nič pomagalo ne bo, ker mirovna pogodba je stopila v veljavo in njene določbe se morajo izpolniti. Dežela, ki jo mora Madžarska izročiti Avstriji, ni velika in je po večini prebivalstva nemška, je pa tam tudi dosti Madžarjev in Hrvatov, ki so se tam naselili v časih turških napadov na hrvatske kraje. Prebivalstvo te dežele pride izpod dežja pod kap, ker neurejene so razmere v Avstriji kot na Madžarskem, revščina je velika v obeh nekdanjih velikih in močnih državah, ki morata nositi težke posledice premaganih držav.

Radi vedno novih zahtev italijanske vlade so

pogajanja z Italijo popolnoma pretrgana,

ker naša država ne more in ne bo čisto nič več popuščati. To je edino pravilno stališče, ki ga more naša vlada zavzeti in priznati ji moramo, da je njeno držanje odločno. Samo s takim odločnim držanjem se bo moglo doseči od Italije spoštovanje sklenjenih in podpisanih pogodb.

V zadnjem času se govori in piše o vstopu Grčije v malo antanto,

s čemur bi bila mala antanta znatno okrepljena in bi se ložje upirala vplivu velikih sil, ki bi rade imele od manjših držav razne koristi. Ako pristopi k mali antanti še Poljska, na čemur se živahno dela, potem bi bile: Jugoslavija, Češkoslovaška, Poljska, Rumunija in Grčija, združene v ozki zvezi, same za sebe velika evropska sila, s katero bi moral vsakdo računati.

Sicer pa je največje naše upanje še vedno

velika Rusija,

ki se nahaja ravno sedaj v najtežjem položaju, ker jo ubija lakota. Ampak to je začetek konca boljševiške vlade, ki je s svojo malomarnostjo omogočila, da je prišlo do lakote v eni najrodovitnejših držav na svetu, ki je nekdanj zalagala z žitom celo Evropo. Sedaj Evropa pomaga Rusiji in tudi naša država se bo udeležila dobrodnele akcije v korist stradalnega ruskega ljudstva.

Turčiji se pa vedno slabše godi, ker

Orki še vedno zmagujejo

in se je morala Kemalova turška vlada umakniti tudi že iz svojega glavnega mesta Angore. Na resen odpor Turki ne morejo več misliti, ker so odrezani od celga sveta in ne morejo dobiti od nikoder ne orožja in tudi ne municije in drugih vojnih potrebščin. Težko je soditi do kod bodo Orki v Mali Aziji prodirali, ampak prišli so že zelo daleč in zdi se, da bodo Turki zaigrali še marsikaj od onega ozemlja, ki jim je po mirovni pogodbi ostalo. Za Orke pa tudi ne bo lahko vprašanje držati pridobljeno ozemlje v svoji posesti in bodo morali biti vedno pripravljeni na novo vojno s Turčijo.

Gospodarstvo.

— Novi 20dinarski bankovci. Finančno ministrstvo je dobilo iz Amerike sporočilo, da so nove 20dinarske novčanice že gotove in se takoj

odpošljejo v Beograd. Predane bodo v najkrajšem času javnemu prometu kot nadomestilo za stare 20dinarske novčanice, ki so bile zaradi številnih ponarejenj razveljavljene. Nove novčanice so tako dobro izdelane, da bo ponarejenje skoro da onemogočeno.

— Vrednost našega denarja. Dne 23. avgusta se je dobilo 100 madžarskih kron za 46 do 48 naših kron, 100 avstrijskih kron za okoli 16 naših kron, 1 dolar za 176 kron 50 vin. do 177 kron 25 vin., 100 češkoslovaških kron za 204 do 215 naših kron, 100 lir za 752 kron 50 vin. do 754 kron 50 vinarjev.

— Poljedelski stroji na Ljubljanskem velikem sejmu. Ljubljanski veliki sejem, ki se vrši od 3. do 12. septembra, bo nudil popoln pregled vsega tega, kar poljedelstvo proizvaja in potrebuje. Ker tvori poljedelstvo prebivalstvo poglavitni sloj naše države, je bilo prirediteljem sejma na tem ležeče, da se ravno kmetijski oddelek čim najbolj izpopolni. Letošnja suša je sicer povzročila, da kmetovalec-razstavljalec ne more razstaviti vsega tega, kar bi drugače mogel in želel. Ne glede na to pa bo posetniku-kmetovalcu dana prilika videti in kupiti na Ljubljanskem velikem sejmu vse kar rabi. Razstavljeni bodo vsakovrstni stroji, mlatilnice, čistilnice za žito, stroji za sejanje in za košnjo, vsakovrstne črpalnice, posnemalniki za mleko, garniture za mline, različno poljedelsko orodje kakor motike, lopate in drugo. V obratu bo tudi dvojica motornih plugov. Med kmetijskimi proizvodi bodo zavzemala odlično mesto naša dobra vina, zastopana pa bo tudi mlevska industrija, med, vosek, čebelarke priprave in vsi drugi deželni pridelki.

— Cene na ljubljanskem trgu. Prejšnji teden so bile sledeče cene: Govejemu mesu od 22 do 34 K kg po kakovosti. Pričakovati je, da se bodo cene posebno za meso slabše vrste še znižale. Prvovrstni voli se kupujejo zopet za izvoz in se drago plačujejo. Cene slabjšemu blagu so izredno padle, za dobre vole se padanje zadržuje z izvozom. Telečje meso 18 do 22 K, svinjskega mesa in slanine primanjkuje; slanina 46 do 50 K, mast 55 K. Cena prasičev se je vsled draginje koruze dvignila. Fižol v stročju kg 10 K, luščen 10 do 12 K, čebula 5 do 6 K, krompir 3 K, zelje glava 6 do 12 K po velikosti. Izgleda, da bo zelja letos primanjkovalo. Paradižniki 15 K kg, solata glava 1 do 3 K po velikosti, kumare 5 K kg, jabolka 8 do 12 K, hruške 12 do 16 K, grozdje 32 K, surovo maslo 88 K kg, čajno maslo 120 K. Masla primanjkuje. Par piščancev 50 do 60 K, gos pitana 150 K, jajce (en komad) 2.40 K.

— Koruza v naši državi se je po zadnjem deževju, ki je bilo po celi državi, zelo popravila. Samo na pešeni zemlji, kjer se je vsled suše posušila, ji dež ni mogel več koristiti.

— Na mariborski svinjski sejem dne 19. t. m. je bilo pripeljanih 253 prasičev, 9 koz in 1 jagnje. Cene so bile sledeče: 6 do 8 tednov stari prasiči 160 do 180 K, 10 tednov stari 200 do 240 K, 8 mesecev stari 1100 do 1200 K, plemenske svinje (kg žive teže) 26 do 28 K, polpitani za klanje (kg mrtve teže) 28 do 30 K. Koze komad 180 do 400 K. Kupčija je bila jako živahna.

— Sejem v Krškem se vrši dne 3. septembra in ne 27. avgusta, kakor je razglašeno pomotoma v različnih koledarjih.

— Cene poljskih pridelkov na Hrvatskem so bile pretekli teden (za 100 kg): koruza 820 do 850 K, pšenica 1020 do 1040 K, oves 720 do

730 K, ječmen 700 do 750 K, mešani fižol 500 do 550 K, beli fižol 700 do 750 K. Moka št. 0 je stala 15 do 16 K za 1 kg.

— Visoke cene hmelja v Češkoslovaški. Pred nekaj dnevi se je prodalo v Zlatcu več partij letošnjega hmelja po 6500 do 6600 češkoslovaških kron za 50 kg (okoli 250 do 280 naših kron za 1 kg). Pridelovalci hmelja pa zahtevajo preko 7000 češkosl. kron za 50 kg (to je okoli 300 naših kron za 1 kg). Tudi lanski hmelj je drag in se plačuje po 5500 češkosl. kron za 50 kg (okoli 230 naših kron za 1 kg). Še starejši hmelj se plačuje po 4000 češkosl. kron za 50 kg (okoli 170 naših kron za 1 kg).

— Dobra žetev v Madžarski. V Madžarski je žito tako dobro rodilo, da se bo moglo izvoziti 4 do 6 milijonov metrskih stotov, ako bo letina ostalih poljskih pridelkov vsaj srednja.

— Poziv na trgovce, industrijce in obrtnike! Uradu Ljubljanskega velikega sejma kljub najvestnejšemu delu ni mogoče sestaviti popolnega seznama trgovcev, industrijcev in obrtnikov iz vzhodnih delov naše države, da bi se povabili na naš sejem. Zato naproša «Urad Ljubljanskega velikega sejma» vse industrijce, trgovce in obrtnike, ki imajo trgovske zveze v hrvatskih in srbskih pokrajinah naše kraljevine, da pošljejo svojim odjemalcem in trgovskim prijateljem iz teh delov naše države vabilo za poset Ljubljanskega velikega sejma. Potrebne tiskovine la brezplačno na razpolago Uradu Ljubljanskega velikega sejma. V interesu stvari je, da naši pridobitni krogi omenijo v vsakem svojem dopisu, namenjenem izven Slovenije, našo prirediteljsko s kratkim vabilom na poset. V informacijo naj služi, da se dobe legitimacije in sejmski znaki, ki upravičujejo do polovične vožnje po vseh železnicah v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljano in nazaj, in do prostega vstopa v vse prostore za celo dobo velesejma proti predplačilu 25 dinarjev pri Uradu Ljubljanskega velikega sejma in pri sejmskih zastopnikih v vseh večjih mestih. Sejmski urad preskrbi na naročilo tudi stanovanja.

Beleške.

+ Klerikalni patriotizem se kaže v tem, da je o pogrebu kralja Petra napisal «Domoljub» ravno dve vrsti. Ni treba biti monarhist, že čut poštenja in hvaležnosti do kralja-osvoboditelja kot osebe, ki je storila toliko za naše osvobojenje, zahteva, da se mu posveti več in to prijaznih vrst. Za časa stare Avstrije se je «Domoljub» o vsaki najmanjši priliki pred Habsburžani kar cedil spoštovanja, sladkih besed in klečeplastva, sedaj pa je napisal dve hladni vrsti, kot da je šlo za pogreb kakšnega afriškega poglavarja. Tega početja «Domoljuba», nad katerim se morajo zgražati tudi oni klerikalci, ki imajo še kakšne čute za poštenje in pieteto v sebi, ne moremo primerno označiti, ako ga krstimo za podivjanost.

+ «Avtonomistu» ni prav da smo mu povedali, kar mu gre. Zato nas hoče poučevati, obenem pa popolnoma brez vsakega povoda smeši g. A. Ribnikarja. Na pouk odgovarjamo samo to, da «Avtonomistovo» radikalno «zdravljenje» ni na mestu. G. Prepeluh bo pač menda poznal razmere med našim narodom, ki so ga v stari Avstriji vzgajali v protisrbskem duhu. Da ni pri nas vse tako, kot bi moralo biti, kdo to taji, toda «Avtonomist» preočividno išče žrtve ravno med Srbi, kar opravičeno vzbuja dvom, da li so njegovi nameni dobri. Rane je treba res poznati, ako jih hočemo ozdraviti. Pri iskanju ran in operaciji pa je treba biti previden. Včasih se operacija «sijajno» posreči, toda bolnik umrje.

Novosti.

* Bolezen kralja Aleksandra, ki se nahaja v Parizu, se je obrnila na boje. Francosko časopisje poroča, da se bo mogel kralj že tekom 10 dni vrniti v domovino.

* Žalne svečanosti za kraljem Petrom so se vršile po vsej državi. Zlati svečane so bile v Ljubljani, Celju, Mariboru, Zagrebu, Sarajevu, Splitu, Skoplju itd. Žalna svečanost se je vršila tudi v še neodrešenem Sušaku in potem tudi v Trstu.

* Na krsto Njegovega Veličanstva kralja Petra je položila mestna občina ljubljanska krasen šopek z belim in zelenim trakom (mestne barve). Na trakovih je bil napis: Slovensko glavno mesto Ljubljana svojemu kralju osvoboditelju v nevenljivi ljubavi.

* Za spomenik kralju Petru v Mariboru. V Mariboru se je začelo gibanje za to, da se kralju Petru Osvoboditelju postavi dostojni spomenik. Spomenik v Mariboru bi bil prav na mestu, ker je to važna obmejna postojanka.

* Klerikalno sovraštvo napram Sokolu na naši severni meji se razvija vedno bolj, ne toliko od strani Nemcev, kakor od strani klerikalcev. Navesti hočemo enega takih vzgledov: Iz Slovenskih goric je potovala pred par dnevi neka ženska v Maribor. Srečala je nekega voznika in ga prosila, naj jo vzame na voz. Voznik pa, ki je opazil na njeni bluzi sokolski znak, jo je surovo sunil proč, pogljal konja in kričal: «Sokolskih pa ne vozim». V surovosti vzgajajo klerikalci svoje pristaše. Kaj tako uči krščanski nauk?

* Fašistovska nasilja v Istri. Dne 16. avgusta zvečer so zažgali fašisti kmetu Kuzmi Koščici v Sv. Petru pri Piranu voz sena. Škoda, ki jo trpi nesrečnej, znaša okoli 300 lir. Vsa vas je bila strahovito zbegana, ker bi se bil mogel ogenj razširiti tudi na bližnja poslopja. K sreči ni prišlo do tega. To je že drugi izkaz fašistovske ljubezni do našega zavednega ljudstva. Aretiran, seveda ni bil nihče.

* Črno-rumeno cesarsko zastavo je izobesila v znak žalosti smrti kralja Petra v Ljubljani neka ženska. Pred hišo so se hitro nabrali ljudje in začeli demonstrirati. Policija je zastavo od stranila. Do ženske prihajajo novice menda zelo počasi, pa še ni zvedela, da imamo že Jugoslavijo.

* Neznankom sta pobegnili iz Ljubljane bivša komunistična poslanca dr. Milan Lemež in Vladislav Fabjančič. Mogoče sta šla celo k ateku Ljenu v Moskvo pomagat stradati.

* Slovenci zmagali v koroški občini. Vkljub trajnemu pritisku nemških oblasti je v občini Bistrici pri Pliberku pri ponovnih občinskih volitvah zopet zmagala koroška slovenska stranka. Prve volitve so namreč avstrijske oblasti razveljavile, ker so mislile, da bodo sedaj zmagali Nemci.

* Preložitev sokolske prireditve v Škofji Loki. Za nedeljo dne 21. avgusta napovedana prireditev škofojloškega Sokola je zaradi smrti Nj. Veličanstva kralja Petra preložena na pozneje.

* Občinske volitve za razveljavljene komunistične odbornike v Ljubljani se vrše dne 20. septembra.

* Podpora kmetom, ki se udeležijo zleta v Srbijo v naučne svrhe. Minister za poljedelstvo g. Pucelj je izposloval, da se dovoli znatna podpora revnim slovenskim kmetom, ki se udeležijo zleta v Srbijo v naučne svrhe.

* Prodaja sejmskih legitimacij in znakov za poset Ljubljanskega velikega sejma, ki upravičujejo do polovične vožnje po vseh železnih krajevinah Srbije, Hrvatov in Slovencev in do brezplačnega vstopa v vse sejske prostore za ves čas trajanja sejma, vrši med drugimi špedicijska tvrdka «Balkan» v Mariboru in Raketu. Za Črnomelj in okolico razprodaja sejske znake Mestna hranilnica v Črnomlju. V Metliki razprodaja znake g. Leopold Grabrijan in Anton Rajmer. Za Ptuj in okolico je prevzela razprodajo legitimacij in znakov Pletarska šola v Strnišču pri Ptuj, v Cerknici pa gremij trgovcev. Legitimacija z znakom stane 100 kron.

* Ljubljanski veliki sejem se odpre nepreklicno v soboto dne 3. septembra ob 10. uri dopoldne. Treba je vsled tega, da je vse blago, ki ga nameravajo posamezne firme razstaviti, najkasneje do dne 29. avgusta na sejskem prostoru. Vsaka tvrdka pa mora svoje prostore najkasneje do dne 31. avgusta popolnoma opremiti.

* Za župana v Cetinju, glavnem mestu Črne gore, je bil izvoljen demokrat Tomo Miličević. Pri občinskih volitvah v Črni gori je dobila demokratska stranka večino nad vsemi drugimi strankami.

* Porotno zasedanje v Ljubljani prične v ponedeljek 29. t. m.

* Griža se je močno razširila tudi v Guštanju in Prevaljah na Koroškem. Gostilne so zaprte. Šole so izpremenjene v bolnice.

* Za grižo je zbolelo v Ljubljani od 14. do 20. t. m. nanovo 85 oseb, umrlo pa jih je za to boleznijo 14.

* Onim, ki se hočejo naseliti v Stari Srbiji, Makedoniji, Bački, Sremu itd. Vedno, gotovo dnevno prihajajo prošnje poljedelcev, ki se žele kolonizirati v Banatu, Bački, Sremu in v Slavoniji. Njihovim prošnjam pa nikakor ni mogoče ustreči, dokler ne bo ugodeno prošnjam tamkajšnjih domačinov in prostovoljcev, ki so brez zemlje. Zato se razglasa vsem tistim, ki se žele v omenjenih krajih naseliti, da se jim za ekonomsko leto 1921/22 tamkaj ne more dodeliti zemlje, marveč samo v južnih krajih (Stara Srbija in Makedonija), kjer pa lahko zemljo takoj dobe. Tisti, ki bi pristali na to, da se kolonizirajo v južnih krajih, so dolžni po čl. 13. uredbe o naseljevanju v južnih krajih, da pridenejo prošnji vsa predpisana uverjenja. Po čl. 17. te uredbe so prošnje in priloge proste kolkovine. Tisti pa, ki vstrajajo kljub temu pri želji, da se nasele v Bački, Banatu, Sremu in Slavoniji (izvzemši domačine), naj dastavijo prošnjo z istimi prilogi, ki so naznačene v členu 13. Uredbe, vendar pa vse pravilno kolkovano. Njihove prošnje se bodo imele v evidenci kr. ministrstva za agrarno reformo tako dolgo, dokler ne bodo krite potrebe domačinov in dobrovoljcev, potem pa se bodo prošnje reševale po vrsti, kakor so dospele. Nadalje se vsi reflektanti

opozarjajo, naj ne hodijo za to osebno na ministrstvo, marveč naj pošljejo prošnje direktno po pošti ali pa potom nižjih uradov agrarne reforme.

* Splošni pregled invalidov v zmlu uredbe ministrstva za socialno politiko, se vrši v celjskem vojnem okrogu meseca septembra, oktobra in novembra; in sicer v mesecu septembru: 2. in 3. na Vranskem, 4. in 5. v Braslovčah, 6. v Mozirju, 7. v Gornjemgradu, 8. v Ljubnem, 10., 11. in 12. v Šoštanju, 13. in 14. v Slovenjemgradu, 15., 16. in 17. v Marenbergu, 18. in 19. v Prevaljah, 21., 22., 23. in 24. v Zalcu, 25., 26. in 27. v Vojniku, 28., 29. in 30. v Laškem. V lastnem interesu invalidov je, da se t a k o j prijavijo občini v kateri bivajo, kjer dobijo tudi natančna pojasnila in dajo podatke za «Zaslišalno polo». Kdor se ne prijavi pravočasno, se ne smatra več za invalida.

Po svetu.

s. Neukrotljivi fašisti. V manto-vanski okolici v Italiji je bilo prišlo pred par dnevi do manjših spopadov med komunističnimi in fašistovskimi skupinami. Fašisti iz Osole, kjer se je vršil spopad, so pozvali na pomoč fašiste iz Mantove, ki so prihiteli na dveh tovornih avtomobilih. Ker pa so bile varnostne oblasti v Osoli ukrenile potrebne ukrepe, da preprečijo vsak spopad, so se fašisti odpeljali v bližnjo Acquafredda. Tam so se spopadli s komunisti. Bilo je nekoliko oseb ubitih in več ranjenih. Fašistom je grozila že huda, kajti začeli so se zbirati ljudje s sekirami in vilami, toda še pravočasno so prišli orožniki, ki so razgnali komuniste. Fašisti so se odpeljali iz mesta, toda na poti so bili ponovno napadeni. Rešili so jih zopet orožniki.

Razno.

× Bivša kraljica boljševikinja. Bivša neapeljska kraljica Marija Sofija, vdova Franca II., ki je izgubil prestol, živi že 50 let pozabljena v Parizu. Francosko časopisje javlja, da se je začela bivša kraljica kar nena-doma navduševati za politiko. S posebnim zanimanjem proučuje komunistične knjige. Postala je navdušena pristašinja Ljenu.

× Nad polovico svojega življenja v zaporu. 36 let svojega življenja je presedel v zaporih sarajevski policiji dobro znani žepni tat Ibrahim Gutić. Gutić je star 65 let in je bil doslej 147krat kaznovan. Šaljivci pravijo o njem, da je sploh vedno zaprt, kajti, če je tudi v svobodi, je vedno z eno nogo v ječi.

× Golob kot rešitelj. Pred kratkim so ujeli v Newyorku golobapismošo s pismom, v katerem je stalo, da se je v Yellostone-parku ponesrečil raziskovalec Edmund Heller. V pismu je bil tudi označen kraj, kamor naj se raziskovalcu pošlje pomoč. Golob je preletel celih 2000 milj, predno je dospel v Newyork. Pomožna ekspedicija je takoj odšla, da reši raziskovalca Hella.

× Kot samomorilec. Na Kitajskem se nahaja poseben kraj, kamor pridejo vsi oni, ki so se naveličali življenja in hočejo izvršiti samomor. To je takozvani kot samomorilec, ki se nahaja v vznožju brda Taišana v provinci Šantung. Na brdo vodi 600 kamenitih stopnic. Na vrhu brda je raven prostor, na katerem se nahaja zelo visoka pečina. Pod to pečino, v globočini več sto metrov, se ravno nahaja omenjeni kot samomorilec v obliki velikega močvirja. Oni, ki so siti življenja, splezajo na omenjeno pečino in skočijo v močvirje.

× Vrabci v ječi. Pred par dnevi, ko je močno deževalo, je bilo na Semmeringu tako mrzlo, da so padli vrabci na pol zmrznjeni po fleh. Ker so se otroci spravili na to, da bi jih polovili, je nastopila policija, polovila okoli 60 vrabcev ter jih zaprla preko noči v ječo, da se posuše, ogrejejo in naspijo. Drugo jutro pa so jih zopet izpustili, prav kakor pijance, ki so jih pobrali na ulici.

× Amerikanska. V Nowistonu v Ameriki je našel, kakor poročajo ameriški listi, neki veletrgovec v praznem sodu mačko, ki je došla svoje mladiče in med njimi mlado miš. Iz Amerike sploh rade pridejo take vesti, katerim Evropejec ne verjame rad.

Ženski kotichek.

Kako ohladiš pijačo brez ledu? Jako enostavno sredstvo je sledeče: Ovi steklenico z mokro cunjjo ter jo postavi na odprto okno. Potem odprj okno, da nastane preprih. Izhlapevajoča voda v cunji odteguje steklenici veliko toplino in zniža temperaturo pijače.

Ako te čebela piči, treba je dotični del takoj namazati z navadnim mokrim milom in bolečina poneha. Nekateri rabijo tudi žlindro od tobaka.

Varčna gospodinja
rabi edino

GAZELA MILO

ki je najboljša
in najcenejša!

Iz Havre v Ameriko
samo 6 dni.

Edin najkrajše črte preko Havre, Cherbourg-a in Antwerpen-a v Newyork.

Vozne listke in zadavna pojasnila izdaje edin. konc. potovalna pisarna

IVAN KRAKER

— v Ljubljani, Kolodvorska ulica 41, blizu glavnega kolodvora. —

Delniška glavnica:
K 30.000.000

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog
K 10.000.000

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Sprejema: Vloge na knjižice. — Vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predjme: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: Jadranska.

Telefon št. 257.